

Barbara Baczyńska

Szarbia, gm. Skalbmierz, woj.
kieleckie. Stanowisko 9

Informator Archeologiczny : badania 16, 99-100

1982

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Pierwszy sezon badań. Osada ?
/stanowisko 2/ i cmentarzysko
/stanowisko 3/ kultury łużyckiej
z IV-V okresu epoki brązu.

Celem prac było bliższe rozpoznanie obiektów odkrytych podczas badań powierzchniowych. Oba stanowiska położone są w pobliżu granic Łodzi, na peryferiach łódzkiej aglomeracji miejskiej.

Stanowisko 2 - wzgórze-nieużytek, należące do gospodarstwa Henryka Wójcika /Sokołów 57 a/, obniżające się w kierunku południowym, gdzie znajduje się zabagnione rozlewisko rz. Sokołówki, od północy łączy się z polem ornym dochodzącym do drogi będącej przedłużeniem ul. Liściastej.

Wykonano dwa wykopy: I, o wym. 5 x 15 m - w kulminacyjnej części wzgórza oraz II - rów sondażowy o wym. 2 x 25 m, usytuowany po skłonie wzgórza aż do jego podstawy. W wyniku badań nie stwierdzono wyraźnej warstwy kulturowej, jedynie w części południowej rowu sondażowego, położonej najniżej, wystąpiły w niewielkiej ilości ułamki naczyń kultury łużyckiej, zaobserwowano także ślady prawdopodobnie po dwóch słupach. Wyraźne pozostałości po walkach z okresu drugiej wojny światowej, wypowiedzi starszych mieszkańców o niwelowaniu tego terenu spychaczem oraz znikoma, prawie nieistniejąca miejscami warstwa humusu - wskazywałyby na zniszczenie śladów pradziejowego osadnictwa, prawdopodobnie osady kultury łużyckiej, datowanej ceramiką na koniec epoki brązu.

Stanowisko 3 - pole orne E. Zuberta, przylegające do sadu R. Janiszewskiej, usytuowane na południe od stanowiska 2, ok. 500 m w linii prostej. Wykonano dwa sondáže: wykop I o wym. 4 x 8 m /na polu/ i wykop II o wym. 4 x 6 m /w sadzie/. W trakcie badań ustalono, że obiekt jest cmentarzyskiem kultury łużyckiej rozległym lecz bardzo zniszczonym przez głęboką orkę traktorem i pracami w sadzie. Nie odkryto całych popielnic, jedynie skupiska skorup, kamienie będące pozostałościami obstawy grobowej oraz rozwleczone w warstwie piasku przepalone kości ludzkie. Nie znaleziono też żadnych zabytków metalowych. Na podstawie ułamków ceramiki cmentarzysko datuje się na IV-V okres epoki brązu.

Z powodu znacznego zniszczenia obu stanowisk, nie przewiduje się na tym terenie kontynuacji prac wykopaliskowych.

SUCHODŹ, gm. Iłów
woj. płockie
Stanowisko 1

patrz
okreś lateński

SZARBIA, gm. Skalbierz
woj. kieleckie
Stanowisko 9

Polska Akademia Nauk
Instytut Historii Kultury
Materialnej
Zakład Archeologii
Małopolski w Krakowie

Badania prowadziła mgr Barbara Baczyńska. Finansował IHKM PAN i WKZ w Kielcach. Trzeci sezon badań. Osada i cmentarzysko kultury mierzanowickiej.

Przekopano teren o łącznej powierzchni 3 ary. Założono dwa wykopy /VII i VIII/.

Wykop VII o powierzchni 2 arów założono na terenie zajęтым przez osadę /rozpoznaną w latach ubiegłych/. W obrębie wykopu odsłonięto 24 obiekty, głównie jamy osadowe, o przeciętnej głębokości około 2 m. Materiał archeologiczny w obiektach nie był zbyt liczny; głównie kości zwierzęce, wyroby kamienne, krzemienne i fragmenty ceramiki. W jednej z jam znaleziono miedzianą zausznicę w kształcie wierzbowego liścia. Dwa z wymienionych obiektów okazały się być jamami grobowymi, w których znajdowały się szkielety ludzkie bez wyposażenia. Szkielety złożone były w pozycji wyprostowanej, zorientowanej N-S.

Wykop VIII założono na terenie cmentarzyska. Odkryto w jego obrębie 18 obiektów w tym 5 grobów i 13 jam osadowych. Obserwacje układów stratygraficznych wskazują na fakt, że na teren porzuconej osady /starszej/ nawarstwiło się cmentarzysko. Cztery ze wspomnianych grobów należy wiązać z kulturą mierzanowicką. Szkielety złożone były na boku z podkurczonymi nogami, zorientowane SW-NE z głową na południowy zachód. Wszystkie groby były bogato wyposażone w ozdoby /paciorki z muszli, kości, fajansu, szable dzika, płytki kościane/ i w broń /krzemienne grociki sercowate/. Piąty z wymienionych grobów ze szkieletem mocno skurczonym, zorientowanym N-S głową na północ wyposażony w naczynie gliniane, należy wiązać z kulturą sznurową. W obiektach typu osadowego znaleziono niewielką ilość ceramiki, kości zwierzęcych, wyrobów krzemiennych. W jednym z obiektów znaleziono szkielet ludzki bez wyposażenia. W innym odkryto szkielety zwierzęce /psy/. Jeden szkielet psa skurczony złożony samodzielnie, trzy pozostałe złożone w grupie. Ułożenie szkieletów wskazuje na ich intencjonalne złożenie w jamie. Szkielety zwierzęce nie posiadały wyposażenia.

Materiały znajdują się w Pracowni Archeologicznej IHKM PAN w Igołomi.

Badania będą kontynuowane.

ŚWIERCZEWÓ, gm.Sanok
woj.krośnieńskie
Stanowisko 1,

Muzeum Okręgowe
w Krośnie

Badania prowadziły mgr Anna Muzyczuk /autorka sprawozdania/ i mgr Elżbieta Pohorska-Kleja. Finansował WKZ w Krośnie. Drugi sezon badań. Osada wielokulturowa.